

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΙΣ

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΜΗ ΣΥΝΕΧΩΝ ΛΥΣΕΩΝ ΕΝ ΤΩ ΛΟΓΙΣΜΩ ΤΩΝ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ

(Β' ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΙΣ)

ΥΠΟ ΝΕΙΛΟΥ ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ

(ὕποβληθεῖσα ὑπὸ τοῦ κ. Γεωργ. Ρεμούνδου)

Διὰ προηγουμένου σημειώματος ἡμῶν ἀνακοινωθέντος εἰς τὴν Ἀκαδημίαν Ἀθηνῶν ἐδώκαμεν μεταξὺ ἄλλων ἀναγκαίας τινὰς συνθήκας, ἵνα τὸ ὀλοκλήρωμα

$$J = \int_{s_1}^{s_2} F(x, y, \vartheta) ds \quad (1)$$

μὲ τὰς γενομένας προϋποθέσεις διὰ τὴν συνάρτησιν F λαμβάνη τὴν ἐλαχίστην αὐτοῦ τιμὴν κατὰ μῆκος τῆς μὴ συνεχοῦς καμπύλης $P_1 P_0 \bar{P}_0 P_2$,

$$(2) \quad \begin{cases} x=x(s) \\ y=y(s) \end{cases} \Big| = \begin{cases} x_0(s) \\ y_0(s) \end{cases}, \quad \text{διὰ } s_1 \leq s < s_0, & \begin{cases} \bar{x}_0(s) \\ \bar{y}_0(s) \end{cases}, \quad \text{διὰ } s_0 < s \leq s_2, \end{cases} \quad (2')$$

τῆς ὁποίας τὰ σημεῖα θραύσεως P_0, \bar{P}_0 κείνται ἐπὶ εὐθείας παραλλήλου πρὸς τὸν ἄξονα τῶν y . Κατωτέρω δίδομεν μίαν ἀναγκαίαν συνθήκην διὰ τὴν ὑπαρξιν ἐλαχίστου τοῦ (1) καὶ ἐξετάζομεν τὸ δυνατόν τῆς ὑπάρξεως πεδίου ἐκ μὴ συνεχῶν λύσεων.

α') Θεωροῦντες τὸ ὀλοκλήρωμα (1) κατὰ μῆκος τῆς μὴ συνεχοῦς καμπύλης $P_1 P \bar{P} P_2$, ἣτις ἀποτελεῖται ἐκ τῶν χωριστῶν τόξων $P_1 P$ καὶ $\bar{P} P_2$, καὶ ἐκ τῶν ὁποίων τὸ μὲν πρῶτον προκύπτει διὰ προεκτάσεως τοῦ τόξου $P_1 P_0$ κατὰ τὸ $P_0 P$, τὸ δὲ δευτέρον δι' ἐπιβραχύνσεως τοῦ $\bar{P}_0 P_2$ κατὰ τὸ $\bar{P}_0 \bar{P}$, ἐνῶ τὰ σημεῖα θραύσεως P, \bar{P} κείνται ἐντὸς κύκλων, γραφομένων μὲ κέντρα τὰ P_0 καὶ \bar{P}_0 ἀντιστοίχως καὶ μὲ ἀκτῖνα ϵ , ἔχομεν.

$$J(s) = \int_{s_1}^s F(x_0, y_0, x'_0, y'_0) ds + \int_s^{s_2} F(\bar{x}_0, \bar{y}_0, \bar{x}'_0, \bar{y}'_0) ds.$$

Ἐπειδὴ ἡ συνάρτησις αὕτη λαμβάνει τὴν ἐλαχίστην αὐτῆς τιμὴν διὰ $s=s_0$, θὰ εἶναι

$$J'(s_0) = 0, \quad J''(s_0) \geq 0,$$

ἐνῶ τὰ $J'(s_0)$ καὶ $J''(s_0)$ παριστάνουν τὴν πρώτην καὶ δευτέραν παράγωγον τῆς $J(s)$ διὰ $s=s_0$. Πράγματι εἶναι

$$J'(s) = F(x_0, y_0, \vartheta_0) - F(\bar{x}_0, \bar{y}_0, \bar{\vartheta}_0) = 0,$$

ἔνεκα τῶν:

$$F_{x'}(x_0, y_0, \vartheta_0) = 0, \quad F_{y'}(x_0, y_0, \vartheta_0) = 0,$$

$$F_{x'}(\bar{x}_0, \bar{y}_0, \bar{\vartheta}_0) = 0, \quad F_{y'}(\bar{x}_0, \bar{y}_0, \bar{\vartheta}_0) = 0.$$

Υπολογίζοντας τὴν $J''(s)$ καὶ θέτοντες ἀκολουθῶς $s=s_0$, εὐρίσκομεν τὴν συνθήκην:

$$F_x(x_0, y_0, \vartheta_0)x'_0 + F_y(x_0, y_0, \vartheta_0)y'_0 - F_x(x_0, \bar{y}_0, \bar{\vartheta}_0)x'_0 - F_y(x_0, \bar{y}_0, \bar{\vartheta}_0)y'_0 \geq 0,$$

ἢ τὴν:
$$F_x p_0 + F_y q_0 - \bar{F}_x \bar{p}_0 - \bar{F}_y \bar{q}_0 \leq 0,$$

ἐνῶ εἶναι:
$$p = \text{συν}\vartheta, q = \eta\mu\vartheta, \bar{p} = \text{συν}\bar{\vartheta}, \bar{q} = \eta\mu\bar{\vartheta},$$

καὶ ἵτις συνθήκη πρέπει νὰ πληροῦται εἰς τὰ σημεῖα θραύσεως P_0 καὶ \bar{P}_0 .

β') Ἵνα δείξωμεν ὅτι διὰ τῶν καμπύλων

$$x = \lambda(s, a), \quad y = \mu(s, a),$$

τὰς ὁποίας ἐδώκαμεν εἰς τὸ προηγούμενον ἡμῶν σημείωμα (ε'), τὸ ἐπίπεδον θὰ καλυφθῆ ἀπλῶς καὶ τελείως ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ σημείου P_0 , ἀρκεῖ νὰ δειχθῆ ὅτι ἡ ὀρίζουσα:

$$\frac{\partial(\lambda, \mu)}{\partial(s, a)} \quad (3)$$

εἶναι διάφορος τοῦ μηδενὸς διὰ $s=s_0$ καὶ $a=a_0$. Πρὸς τοῦτο θεωροῦμεν τὴν ὀρίζουσαν:

$$\frac{d(X-x, \Psi-y, F_x', F_y', \bar{F}_x, \bar{F}_y')}{\partial(s, a, b, \bar{b}, \vartheta, \bar{\vartheta})} \quad (4)$$

τῶν ἐξισώσεων:

$$x = X(s, a, b, \vartheta), \quad y = \Psi(s, a, b, \vartheta),$$

$$F_x'(a, b, \vartheta) = 0, \quad F_y'(a, b, \vartheta) = 0,$$

$$F_x'(a, \bar{b}, \bar{\vartheta}) = 0, \quad F_y'(a, \bar{b}, \bar{\vartheta}) = 0.$$

Ἡ ὀρίζουσα (4) τίθεται ὑπὸ τὴν μορφήν

$$\begin{vmatrix} \lambda_s & \lambda_a \\ \mu_s & \mu_a \end{vmatrix} \times D_{y\bar{y}\vartheta\bar{\vartheta}}, \quad (5)$$

ὅπου ὁ δεύτερος τῶν δύο τούτων παραγόντων παριστάνει τὴν ὀρίζουσαν

$$\frac{\partial(F_x', F_y', \bar{F}_x, \bar{F}_y')}{\partial(b, \bar{b}, \vartheta, \bar{\vartheta})}.$$

Ἐκ τῆς μορφῆς (5) ἐπεταὶ ὅτι ἡ (3) δύναται νὰ μηδενίζεται διὰ τιμὰς τοῦ s διὰ τὰς ὁποίας μηδενίζεται καὶ ἡ (4). Ἄλλ' αὕτη διὰ $s=s_0$ λαμβάνει τὴν μορφήν:

$$-\frac{(p_0 F_x + q_0 F_y)}{F_y},$$

ἐνῶ τὰ $F_x, F_y, F_x', \dots, \bar{F}_x', \dots$ παριστάνουν τὰς τιμὰς αὐτῶν διὰ $s=s_0$.

Ἄλλ' εἶναι : $(p F_x + q F_y)_{P_0} \neq 0,$

ἐπειδὴ ὑποθέτομεν ὅτι ἡ καμπύλη τὴν ὁποῖαν γράφει τὸ ἐν σημείον θραύσεως : $y = \psi(x)$ τέμνει τὴν καμπύλην (2) χωρὶς νὰ ἐφάπτεται αὐτῆς.

Κατ' ἀνάλογον τρόπον δυνάμεθα νὰ ἐργασθῶμεν, προκειμένου διὰ τὸ ἄλλο μέρος τοῦ ἐπιπέδου ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ \bar{P}_0, P_2 , ἐὰν θεωρήσωμεν τὰς ἐξισώσεις :

$$\bar{x} = \bar{X}(s, a, \bar{b}, \bar{\theta}), \quad \bar{y} = \bar{Y}(s, a, \bar{b}, \bar{\theta}),$$

καὶ τὴν ὀρίζουσαν (4) ἀντίστοιχον τῆς (4), ἀντικαταστήσωμεν δὲ τὰ λ καὶ μ διὰ τῶν $\bar{\lambda}$ καὶ $\bar{\mu}$, ὅτε κατανοῶμεν εἰς τὴν :

$$(\bar{p} \bar{F}_x + \bar{q} \bar{F}_y)_{\bar{P}_0} \neq 0,$$

ἐνεκα τῆς ὑποθέσεως ὅτι καὶ ἡ καμπύλη τὴν ὁποῖαν γράφει τὸ ἄλλο σημείον θραύσεως : $\bar{y} = \bar{\psi}(x)$ τέμνει τὴν (2) χωρὶς νὰ ἐφάπτεται αὐτῆς. Ἐὰν τώρα s_1 καὶ s_2 εἶναι δύο τιμαὶ τῆς s , τῶν ὁποίων αἱ ἀπόλυτοι τιμαὶ ἐκλέγονται τόσω μικραὶ, ὥστε ἡ ὀρίζουσα (4) ἀφ' ἑνὸς καὶ ἡ (4) ἀφ' ἑτέρου νὰ μὴ μηδενίζονται δι' οὐδεμίαν τιμὴν τοῦ s , κειμένην ἐν τῷ διαστήματι $s_1 \leq s \leq s_0$ καὶ $s_0 \leq s \leq s_2$, ὀρίζομεν τὰ σημεία P_1 καὶ P_2 διὰ τῶν συντεταγμένων αὐτῶν :

$$x_1 = \lambda(s_1, a_0), \quad y_1 = \mu(s_1, a_0), \\ x_2 = \bar{\lambda}(s_2, a_0), \quad y_2 = \bar{\mu}(s_2, a_0),$$

καὶ δυνάμεθα νὰ περιβάλωμεν τὰ τόξα $P_1 P_0$ καὶ τὸ $\bar{P}_0 P_2$ διὰ περιοχῶν ἀπλῶν καὶ συνεχῶν, ἀλλὰ μὴ συνεχομένων πρὸς ἀλλήλας, καὶ αἵτινες ἀπὸ τοῦ ἐνὸς μέρους περιόριζονται ὑπὸ τῆς καμπύλης $y = \psi(x)$ καὶ ἀντιστοίχως ὑπὸ τῆς $\bar{y} = \bar{\psi}(x)$ τῶν γραμμῶν τῶν σημείων θραύσεως, καὶ ἐν ἐκάστη τῶν ὁποίων ἡ ὀρίζουσα (4) καὶ (4) ἀντιστοίχως εἶναι διάφοροι τοῦ μηδενός. Αἱ περιοχαὶ αὗται δύνανται νὰ καλυφθοῦν ἀπλῶς καὶ πλήρως διὰ τόξων, τὰ ὁποῖα ἀνήκουν εἰς λύσεις τοῦ θεωρουμένου προβλήματος καὶ περατοῦνται εἰς τὰς ἀντιστοίχους καμπύλας τῶν σημείων θραύσεως. Οὕτω δύνανται τις νὰ συγκρίνῃ τὸ ὀλοκλήρωμα (1), κατὰ μῆκος τῆς (2) λαμβανόμενον, μὲ τὸ ὀλοκλήρωμα τοῦτο λαμβανόμενον κατὰ μῆκος τυχούσης μὴ συνεχοῦς καμπύλης, ἐχούσης δύο σημεία θραύσεως, διερχομένης διὰ τῶν ἄκρων σημείων P_1 καὶ P_2 καὶ τῆς ὁποίας τὰ δύο τόξα κείνται ἐντὸς τῆς πρώτης καὶ δευτέρας περιοχῆς, ἐκ τῶν ὁποίων συνίσταται τὸ πεδῖον τῶν μὴ συνεχῶν λύσεων.

γ') Εὐκόλως εὐρίσκομεν ὅτι ἡ ὑπαρξὶς τῶν σημείων θραύσεως P_0, \bar{P}_0 δὲν μεταβάλλει τὴν μορφήν τῆς συναρτήσεως E τοῦ *Weierstrass*, οὕτω δὲ ἡ σχετικὴ θεωρία διὰ τὴν συνάρτησιν αὐτήν δύναται νὰ χρησιμοποιηθῇ καὶ εἰς τὸ πρόβλημα τοῦτο τοῦ λογιζομένου τῶν μεταβολῶν, εὐρίσκομεν δὲ ὅτι θὰ εἶναι :

$$E(x_0, y_0, \theta, \Theta) \geq 0, \quad E(\bar{x}_0, \bar{y}_0, \bar{\theta}, \bar{\Theta}) \geq 0,$$

ἐνῷ θ παριστάνει τὴν γωνίαν τῆς ἐφαπτομένης καμπύλης τινὸς C , ἣτις εἶναι τῆς τάξεως C' καὶ ἣτις τέμνει τὴν (Z) , πρὸς δὲ εἶναι:

$$E(x_0, y_0, \bar{\theta}, \theta) = p[F_x(x_0, y_0, \theta) - F_x(x_0, y_0, \bar{\theta})] + q[F_y(x_0, y_0, \theta) - F_y(x_0, y_0, \bar{\theta})]$$

$$E(\bar{x}_0, \bar{y}_0, \bar{\theta}, \theta) = p[F_x(\bar{x}_0, \bar{y}_0, \theta) - F_x(\bar{x}_0, \bar{y}_0, \bar{\theta})] + q[F_y(\bar{x}_0, \bar{y}_0, \theta) - F_y(\bar{x}_0, \bar{y}_0, \bar{\theta})].$$

Ἐὰν εἰς τὰς ἀνωτέρω ἀνισότητας τεθῇ $s = s_0$, εὐρίσκομεν:

$$p F_x(x_0, y_0, \theta_0) + q F_y(x_0, y_0, \theta_0) \geq 0,$$

$$p F_x(\bar{x}_0, \bar{y}_0, \theta_0) + q F_y(\bar{x}_0, \bar{y}_0, \theta_0) \geq 0,$$

ἢ ἔνεκα τῆς ιδιότητος τῆς ὁμογενείας τῆς συναρτήσεως F :

$$F(x_0, y_0, \theta_0) \geq F(x_0, y_0, \bar{\theta}_0),$$

$$F(\bar{x}_0, \bar{y}_0, \theta_0) \geq F(\bar{x}_0, \bar{y}_0, \bar{\theta}_0).$$

Ἐκ τούτων ἔπεται ὅτι «διὰ τὸ ἐλάχιστον τοῦ ὀλοκληρώματος (1) εἶναι ἀναγκαῖα συνθήκη, ἵνα αἱ συναρτήσεις $F(x_0, y_0, \theta)$, $F(\bar{x}_0, \bar{y}_0, \theta)$ διὰ $\theta = \theta_0$ καὶ $\theta = \bar{\theta}_0$ λαμβάνουν τὰ ἀπολύτως ἐλαχίστας αὐτῶν τιμὰς».

δ') Ὡς πρὸς τὰ συζυγῆ σημεῖα καὶ τὰ ἐστιακὰ τοιαῦτα παρατηροῦμεν τὰ ἑξῆς. Δεχόμεθα ὅτι τὰ σημεῖα P'_0 ($s = s'_0$) καὶ \bar{P}'_0 ($s = \bar{s}'_0$) εἶναι συζυγῆ τοῦ P_0 καὶ \bar{P}_0 ἐπὶ τῶν ἀντιστοιχῶν τόξων τῆς λύσεως $P_1 P_0 \bar{P}_0 P_2$, ἐνῷ εἶναι:

$$s'_0 < s_1 < s_0, \quad s_0 < s_2 < \bar{s}'_0,$$

καὶ ἔστω Q ($s = \tau$) τὸ πρῶτον ἐστιακὸν σημεῖον τὸ κείμενον πρὸ τοῦ P_0 ἐπὶ τῆς καμπύλης $P_1 P_0$ καὶ μάλιστα μεταξὺ τῶν P'_0 καὶ P_0 . Ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ταύτῃ ὑπάρχει καὶ σημεῖον \bar{Q} ($s = \bar{\tau}$) ἐστιακὸν ἐπὶ τῆς καμπύλης $\bar{P}_0 P_2$ καὶ μάλιστα κεῖται τοῦτο μεταξὺ τῶν \bar{P}_0 καὶ \bar{P}'_0 . Τίθεται τώρα τὸ ἑξῆς πρόβλημα:

«Πῶς κινεῖται ἡ ἐφαπτομένη τῆς καμπύλης, τὴν ὁποῖαν γράφει τὸ σημεῖον θραύσεως P_0 εἰς τὸ σημεῖον P_0 , ὅταν τὸ ἐστιακὸν σημεῖον Q διατρέχῃ συνεχῶς τὸ τόξον $P'_0 P_0$ ἀπὸ τοῦ σημείου P'_0 μέχρι τοῦ P_0 , καὶ πῶς σχετίζεται αὕτη μὲ τὴν ἐφαπτομένην τῆς ἄλλης γραμμῆς, τὴν ὁποῖαν γράφει τὸ σημεῖον θραύσεως \bar{P}_0 ;»

Τὸ πρόβλημα τοῦτο δὲν ἐλύσαμεν ὀριστικῶς, ἐν τούτοις φαίνεται λίαν πιθανὸν ὅτι συμβαίνει τὸ ἑξῆς, ἐν μέρει ἀνάλογον πρὸς ὅ,τι συμβαίνει διὰ τὰς γωνιωδῶς ἀσυνεχεῖς λύσεις τοῦ προβλήματος τοῦ λογιζομένου τῶν μεταβολῶν.

«Ἐὰν τὸ σημεῖον Q διατρέχῃ συνεχῶς τὸ τόξον $P'_0 P_0$ ἐκ τοῦ σημείου P'_0 ἀναχωροῦν καὶ φθάνον εἰς τὸ P_0 , ἡ ἐφαπτομένη τῆς πρώτης καμπύλης τῶν σημείων θραύσεως εἰς τὸ σημεῖον P_0 στρέφεται περὶ αὐτὸ ἐν τῷ ἐπιπέδῳ $x y$ κατὰ γωνίαν π , ἀναχωροῦσα ἐκ τῆς ἀρχικῆς θέσεως αὐτῆς, εἰς τὴν ὁποῖαν ἀντιστοιχεῖ γωνία ἔστω ἡ

θ_0 και *επανερχομένη* εις ταύτην. Κατά την κίνησιν αὐτήν λαμβάνει μίαν φορὰν θέσιν παράλληλον πρὸς τὴν *εφαπτομένην* τῆς ἄλλης καμπύλης τῶν σημείων θραύσεως εἰς τὸ \bar{P}_0 . Ἐστω e_0 ἡ τιμὴ τοῦ τ εἰς τὴν ὁποίαν ἀντιστοιχεῖ τοῦτο και E_0 τὸ ἀντίστοιχον εἰς τὴν τιμὴν ταύτην σημεῖον τοῦ τόξου $P_1 P_0$. Ὅταν τὸ σημεῖον Q κινήται ἐπὶ τοῦ τόξου $P'_0 P_0$ ἀπὸ τοῦ σημείου P'_0 πρὸς τὸ E_0 , ἡ *εφαπτομένη* τῆς πρώτης γραμμῆς τῶν σημείων θραύσεως στρέφεται και τὸ \bar{Q} συζυγὲς ἔστιακὸν σημεῖον τοῦ Q κινεῖται ἐπὶ τοῦ τόξου $\bar{P}_0 P_2$ συνεχῶς και διαγράφει τὸ τόξον $\bar{E}_0 \bar{P}'_0$. Ὅταν τὸ πρώτον κινήτὸν διαγράφη τὸ τόξον $E_0 P_0$ τὸ συζυγὲς ἔστιακὸν τούτου γράφει τὸ τόξον $\bar{P}_0 \bar{E}_0$, ἀντιστοιχεῖ δηλαδὴ **ἄλμα** διὰ τὸ δεύτερον κινήτὸν εἰς τὸ σημεῖον \bar{P}'_0 , ἐνῶ τὸ σημεῖον \bar{E}_0 ἀντιστοιχεῖ εἰς τὴν τιμὴν $\bar{\tau} = \bar{e}_0$, διὰ τὴν ὁποίαν ἡ *εφαπτομένη* τῆς δευτέρας καμπύλης τῶν σημείων θραύσεως εἰς τὸ P_0 λαμβάνει θέσιν κατὰ τὴν στροφὴν αὐτῆς ἐν $\bar{\tau} \times y$ και περὶ τὸ σημεῖο \bar{P}_0 παράλληλον πρὸς τὴν *εφαπτομένην* εἰς τὸ P_0 τῆς πρώτης καμπύλης τῶν σημείων θραύσεως. Ἀνάλογα παρατηροῦμεν και διὰ τὴν κίνησιν ἐπὶ τοῦ τόξου $P_1 P_0$, τὴν ἀντιστοιχοῦσαν εἰς τὴν συνεχῆ κίνησιν τοῦ \bar{Q} ἀπὸ τοῦ σημείου \bar{P}'_0 μέχρι τοῦ \bar{P}_0 , ὅταν διέρχεται διὰ τοῦ \bar{E}_0 κατὰ τὴν κίνησιν ταύτην. Ὅτῳ τὰ σημεῖα θραύσεως P_0 και \bar{P}_0 και τὰ P'_0 , \bar{P}'_0 εἶναι και σημεῖα ἄλματος τῆς κινήσεως, ἣτις ἀντιστοιχεῖ εἰς τὴν συνεχῆ κίνησιν τοῦ Q ἀπὸ τοῦ P'_0 μέχρι τοῦ P_0 (διὰ τὰ \bar{P}_0 και \bar{P}'_0) και τὴν τοῦ \bar{Q} ἀπὸ τοῦ \bar{P}'_0 μέχρι τοῦ \bar{P}_0 (διὰ τὰ P'_0 και P_0)».

ΕΠΙ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ “ΝΟΜΟΥ ΑΡΑΙΩΣΕΩΣ,, ΤΟΥ OSTWALD

ΔΙ' ΟΡΓΑΝΙΚΑ ΤΙΝΑ ΟΞΕΑ

ΕΙΣ ΜΙΓΜΑΤΑ ΥΔΑΤΟΣ ΚΑΙ ΑΙΘΥΛΙΚΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ

ΥΠΟ Δ. ΤΣΑΜΑΔΟΥ

(ὑποβληθεῖσα ὑπὸ τοῦ κ. Βουρνάζου)

Ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ «νόμου ἀραιώσεως» τοῦ OSTWALD εἰς τὴν περίπτωσιν διαλυμάτων ἀσθενῶν ἠλεκτρολύτων ἰδίᾳ δὲ ὀργανικῶν ὀξέων ἐν μίγμασιν ὕδατος και αἰθυλικοῦ πνεύματος, ἠσχολήθησαν διάφοροι κατὰ καιροὺς ἐρευνηταί, καταλήξαντες εἰς συμπεράσματα ἀντιφατικά.

Ἡ διαφωνία αὕτη ὀφείλεται εἰς τὸ γεγονός ὅτι ὁ βαθμὸς ἰονισμοῦ α τῶν ὀργανικῶν ὀξέων εἰς οἶνοπνευματικά διαλύματα δὲν ἔχει εἰσέτι προσδιορισθῆ μετὰ πάσης ἀκριβείας.

Διὰ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ βαθμοῦ ἰονισμοῦ α γνωρίζομεν πολλὰς μεθόδους, ἡ μόνη ὅμως μέθοδος δι' ἣς θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ἔχωμεν σχετικῶς σαφεῖς και ἀκριβεῖς